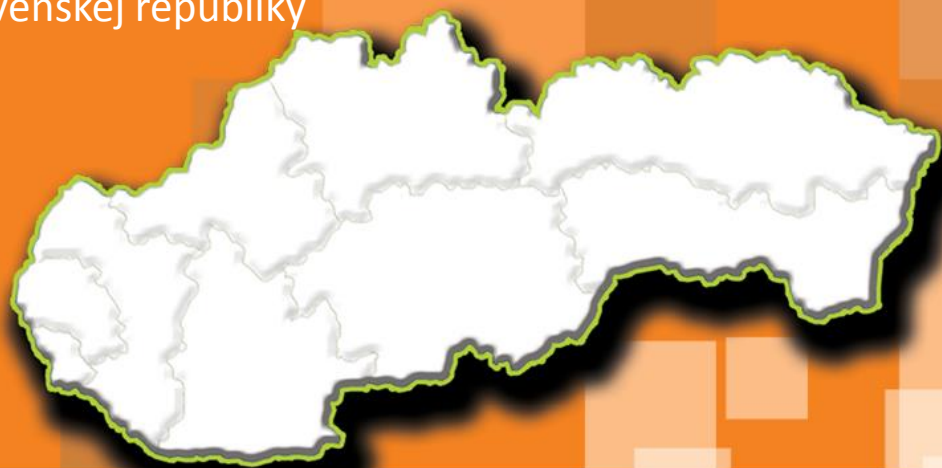

INFORMÁCIA O ANALÝZACH A PROGNÓZACH VÝVOJA NA TRHU PRÁCE

V súlade s § 12 písm. ac) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave v znení neskorších predpisov.

Materiál na rokovanie Rady vlády Slovenskej republiky
pre odborné vzdelávanie a prípravu
dňa 23. júna 2014

Predkladá: **Ing. Marián VALENTOVIČ**

generálny riaditeľ Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny,
prvý podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre odborné vzdelávanie a prípravu
v spolupráci s profesijnými a stavovskými organizáciami

ŠTRUKTÚRA INFORMÁCIE O ANALÝZACH A PROGNÓZACH VÝVOJA NA TRHU PRÁCE

- ÚVOD K ANALÝZAM A PROGNÓZAM VÝVOJA NA TRHU PRÁCE V KONTEXTE NÁRODNEJ A MEDZINÁRODNEJ LEGISLATÍVY
- ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA BILANCIE A MIERY EKONOMICKEJ AKTIVITY OBYVATEĽSTVA SR
- ŠTRUKTÚRNE ZMENY ZAMESTNANOSTI OBYVATEĽSTVA V HOSPODÁRSTVE SR Z HĽADISKA ODVETVIA EKONOMICKEJ ČINNOSTI
- ŠTRUKTÚRA UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE V SR PODĽA ODVETVIA EKONOMICKEJ ČINNOSTI POSLEDNÉHO ZAMESTNÁVATEĽA
- ŠTRUKTÚRA UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE V SR PODĽA PROFESIE (SK ISCO-08) VYKONÁVANEJ BEZPROSTREDNE PRED ZARADENÍM DO EVIDENCIE
- ANALÝZA VOĽNÝCH PRACOVNÝCH MIEST NA TRHU PRÁCE V SR
- POTREBA PRIRODZENEJ REPRODUKCIE PRACOVNÝCH SÍL NAHRADZOVANÍM STARŠÍCH ZAMESTNANCOV MLADŠÍMI NA ZÁKLADE ÚČINNÉHO PREPOJENIA TRHU PRÁCE A SYSTÉMU VZDELÁVANIA
- KONKRÉTNE ZNÁZORNENIA KVALIFIKOVANÝCH ODHADOV VEKOVÝCH PYRAMÍD (STROMOV ŽIVOTA) VYBRANÝCH ZAMESTNANÍ (PROFESIÍ) NA TRHU PRÁCE V SR
- KVALIFIKOVANÝ ODHAD BUDÚCICH POTRIEB TRHU PRÁCE
- MODERNÝ EFEKTÍVNY NÁSTROJ REZORTU PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY NA TVORBU KOMPLEXNÝCH ANALÝZ A PROGNÓZ VÝVOJA NA TRHU PRÁCE V SR
- ZÁVER

ÚVOD K ANALÝZAM A PROGNÓZAM VÝVOJA NA TRHU PRÁCE V KONTEXTE NÁRODNEJ A MEDZINÁRODNEJ LEGISLATÍVY

- **Programové vyhlásenie vlády SR** stanovuje mimoriadne významný cieľ „**vybudovať systém predvídania potrieb trhu práce a zručností tak, aby sa dosiahol čo najväčší súlad medzi dopytom po práci a ponukou práce**“. Vybudovanie tohto systému je nevyhnutné na efektívne riešenie takých významných úloh, akými sú znižovanie nezamestnanosti, osobitne mladých ľudí, konsolidácia verejných financií a založenie dlhodobých tendencií pre hospodársky asociálny rozvoj SR.
- **Zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v § 12 ukladá** do pôsobnosti Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny „**vypracúvať analýzy a prognózy vývoja na trhu práce a zverejňovať ich na svojom webovom sídle**“.
- Podľa **Zákona o odbornom vzdelávaní a príprave č. 184/2009 Z.z.** sa koordinácia odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce uskutočňuje na celoštátnej úrovni ako aj na úrovni samosprávnych krajov. Podľa §5 ods. 3 písm. a) „**Stavovská organizácia a profesijná organizácia spolupracuje s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny pri tvorbe analýz a prognóz vývoja na trhu práce**“ a podľa §5 ods. 3 písm. b) „**Stavovská organizácia a profesijná organizácia vypracúva požiadavky trhu práce na kvalifikovanú pracovnú silu**“.
- **Iniciatíva Európskej komisie „Dostať mladých do zamestnania“** zo dňa 5. decembra 2012 (COM(2012) 727) a **Odporúčania Rady EÚ o zavedení záruky pre mladých ľudí** zo dňa 22. apríla 2013 (2013/C 120/01) sú zamerané na riešenie vysokej miery nezamestnanosti mladých ľudí ich orientáciou na **progresívne zamestnania a odvetvia s potenciálom vytvorenia pracovných miest**;
- **Odporúčanie Rady EÚ, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2014** zo dňa 2. júna 2014 (COM(2014) 426) požaduje prijať opatrenia na riešenie vysokej nezamestnanosti dlhodobej a štruktúrnej povahy.

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA BILANCIE A MIERY EKONOMICKEJ AKTIVITY OBYVATEĽSTVA SR

**Vybrané ukazovatele bilancie ekonomickej aktivity v SR v rokoch 2010 – 2013
a za 1. štvrťrok 2014**

Obdobie	Bilancia ekonomickej aktivity (v tis. obyvateľov)						
	Ekonomicky aktívne obyvateľstv o (VZPS)	pracujúci (VZPS)	nezamestnaní (VZPS)	Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo od 15 rokov (VZPS)	študenti (VZPS)	dôchodcovia (starobní, invalidní) (VZPS)	osoby na rodičovskej dovolenke (VZPS)
2010	706,52	2 317,5	389,0	1 882,8	535,3	1 052,1	74,9
2011	2 719,3	2 351,4	367,9	1 885,5	524,9	1 067,4	81,2
2012	2 706,5	2 329,0	377,5	1 865,3	495,4	1 091,0	72,4
2013	2 715,3	2 329,3	386,0	1 865,0	479,0	1 103,1	78,9
1Q 2014	2 714,3	2 331,3	382,9	1 871,8	467,7	1 126,5	75,2

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA BILANCIE A MIERY EKONOMICKEJ AKTIVITY OBYVATEĽSTVA SR

**Miery bilancie ekonomickej aktivity v SR v rokoch 2010 – 2013 a za
1. štvrťrok 2014**

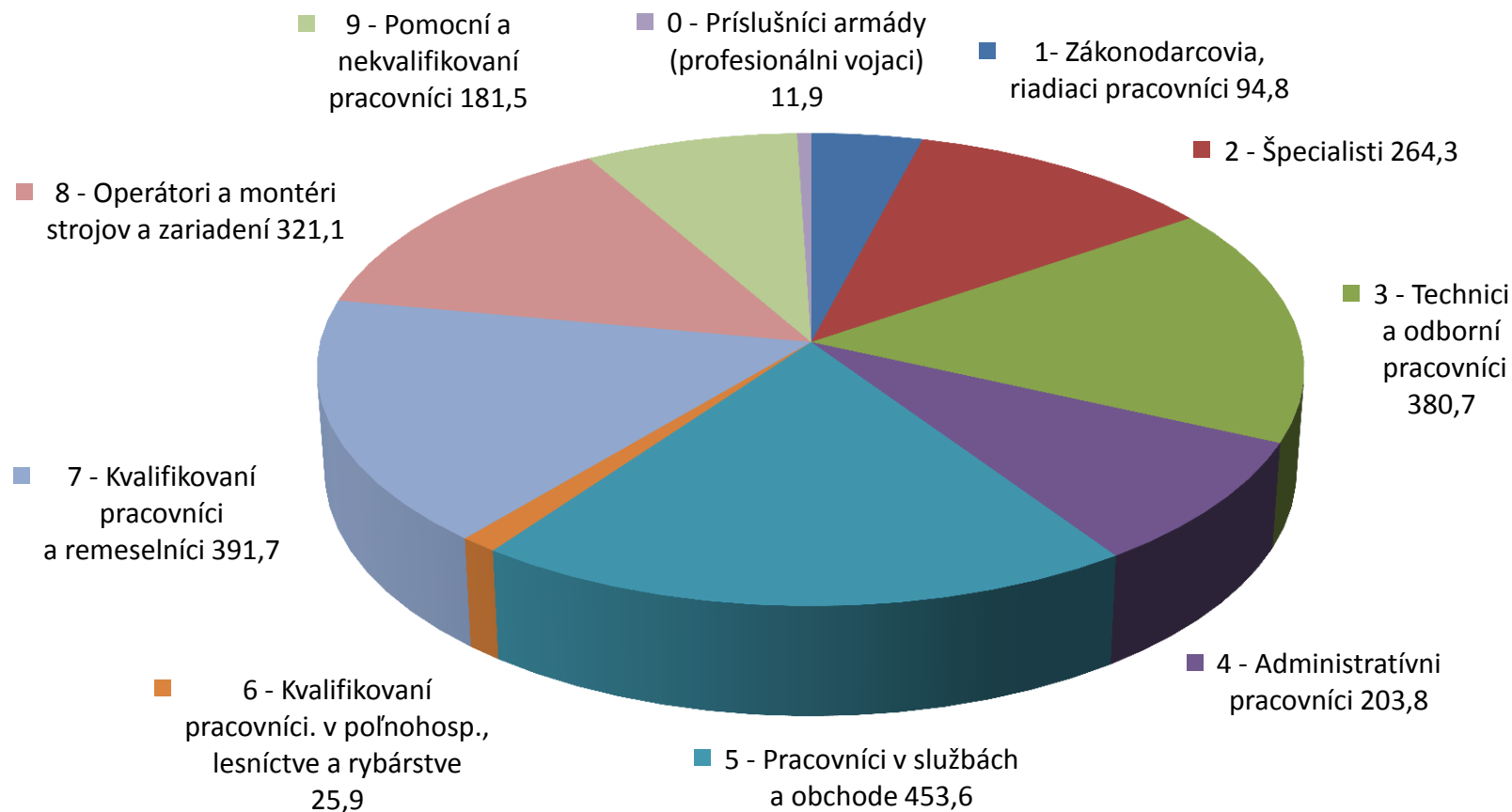
Obdobie	Miery bilancie ekonomickej aktivity v %			
	Miera ekonomickej aktivity (VZPS)	Miera zamestnanosti 15+ (VZPS)	Miera zamestnanosti 15-64 (VZPS)	Miera nezamestnanosti (VZPS)
2010	59,0	50,5	58,8	14,4
2011	59,1	51,1	59,5	13,5
2012	59,2	50,9	59,7	14,0
2013	59,3	50,9	59,9	14,2
1Q 2014	59,2	50,8	60,2	14,1

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Zamestnanci podľa ekonomických činností (SK NACE Rev. 2) v tis. osobách v hospodárstve SR za roky 2009 a 2013

Odvetvie	2009		2013	
	Tis. osôb	Podiel v %	Tis. osôb	Podiel v %
Hospodárstvo spolu	1 994,7	100,00	1 967,1	100,00
A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	69,1	3,46	63,8	3,24
B Ťažba a dobývanie	10,9	0,55	11,1	0,56
C Priemyselná výroba	528,6	26,50	496,9	25,26
D Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	29,9	1,50	21,5	1,09
E Dodávka vody, čistenie a odvod odpad. vôd, odpady	32,3	1,62	26,4	1,34
F Stavebníctvo	142,3	7,13	136,6	6,94
G Veľkoobchod a maloobchod; oprava motor. vozidiel	252,8	12,67	244,5	12,43
H Doprava a skladovanie	135,1	6,77	133,6	6,79
I Ubytovacie a stravovacie služby	89,9	4,51	98,4	5,00
J Informácie a komunikácia	44,9	2,25	41,7	2,12
K Finančné a poisťovacie činnosti	39,8	2,00	38,3	1,95
L Činnosti v oblasti nehnuteľností	10	0,50	13,8	0,70
M Odborné, vedecké a technické činnosti	45,4	2,28	37,3	1,90
N Administratívne a podporné služby	50,8	2,55	58,6	2,98
O Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	178,2	8,93	200,4	10,19
P Vzdelávanie	157,1	7,88	160,3	8,15
Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc	134,3	6,73	141,3	7,18
R Umenie, zábava a rekreácia	23,9	1,20	24,6	1,25
S Ostatné činnosti	16,7	0,84	17,6	0,89
T Činnosti domácností ako zamestnávateľov	2	0,10	0,1	0,01
U Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	0,8	0,04	0,4	0,02
Nezistené	0,1	0,01	0,2	0,01

Pracujúci podľa klasifikácie zamestnaní (SK ISCO-08) a pohlavia v tis. osobách za rok 2013

PRIEMERNÝ HODINOVÝ ZÁROBOK V PODNIKATEĽSKEJ SFÉRE

Priemerný hodinový zárobok v podnikateľskej sfére SR podľa krajov za 1. štvrťrok 2014

Kraj	Priemerný hodinový zárobok [EUR/hod]	Vzťah k priemeru za SR [%]	Medziročná zmena [%]
Priemer SR	5,79	100,00	105,04
Bratislavský	7,87	135,89	105,50
Trnavský	5,32	91,92	104,63
Trenčiansky	5,16	89,12	105,96
Nitriansky	4,94	85,31	104,82
Žilinský	5,17	89,37	104,01
Banskobystrický	4,99	86,14	107,33
Prešovský	4,36	75,23	104,03
Košický	5,58	96,44	103,89

Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie (stav ku koncu mesiaca apríl 2014) podľa odvetvia posledného zamestnávateľa (SK NACE Rev. 2) v SR - (zamestnanie bezprostredne pred zaradením do evidencie)

SK NACE Rev. 2	Počet UoZ	Podiel UoZ
A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	6 737	1,73 %
B Ťažba a dobývanie	482	0,12 %
C Priemyselná výroba	32 833	8,41 %
D Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	726	0,19 %
E Dodávka vody, čistenie a odvod odpad. vôd, odpady	1 241	0,32 %
F Stavebníctvo	16 587	4,25 %
G Veľkoobchod a maloobchod; oprava motor. vozidiel	25 001	6,41 %
H Doprava a skladovanie	4 954	1,27 %
I Ubytovacie a stravovacie služby	5 277	1,35 %
J Informácie a komunikácia	1 959	0,50 %
K Finančné a poisťovacie činnosti	1 865	0,48 %
L Činnosti v oblasti nehnuteľností	1 646	0,42 %
M Odborné, vedecké a technické činnosti	5 259	1,35 %
N Administratívne a podporné služby	8 667	2,22 %
O Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	18 629	4,77 %
P Vzdelávanie	3 522	0,90 %
Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc	3 278	0,84 %
R Umenie, zábava a rekreácia	1 550	0,40 %
S Ostatné činnosti	3 076	0,79 %
T Činnosti domácností ako zamestnávateľov	1	0 %
U Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	14	0 %
Nezistené	10 142	2,6 %
Bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania	236 835	60,68 %
Spolu	390 272	100,00%

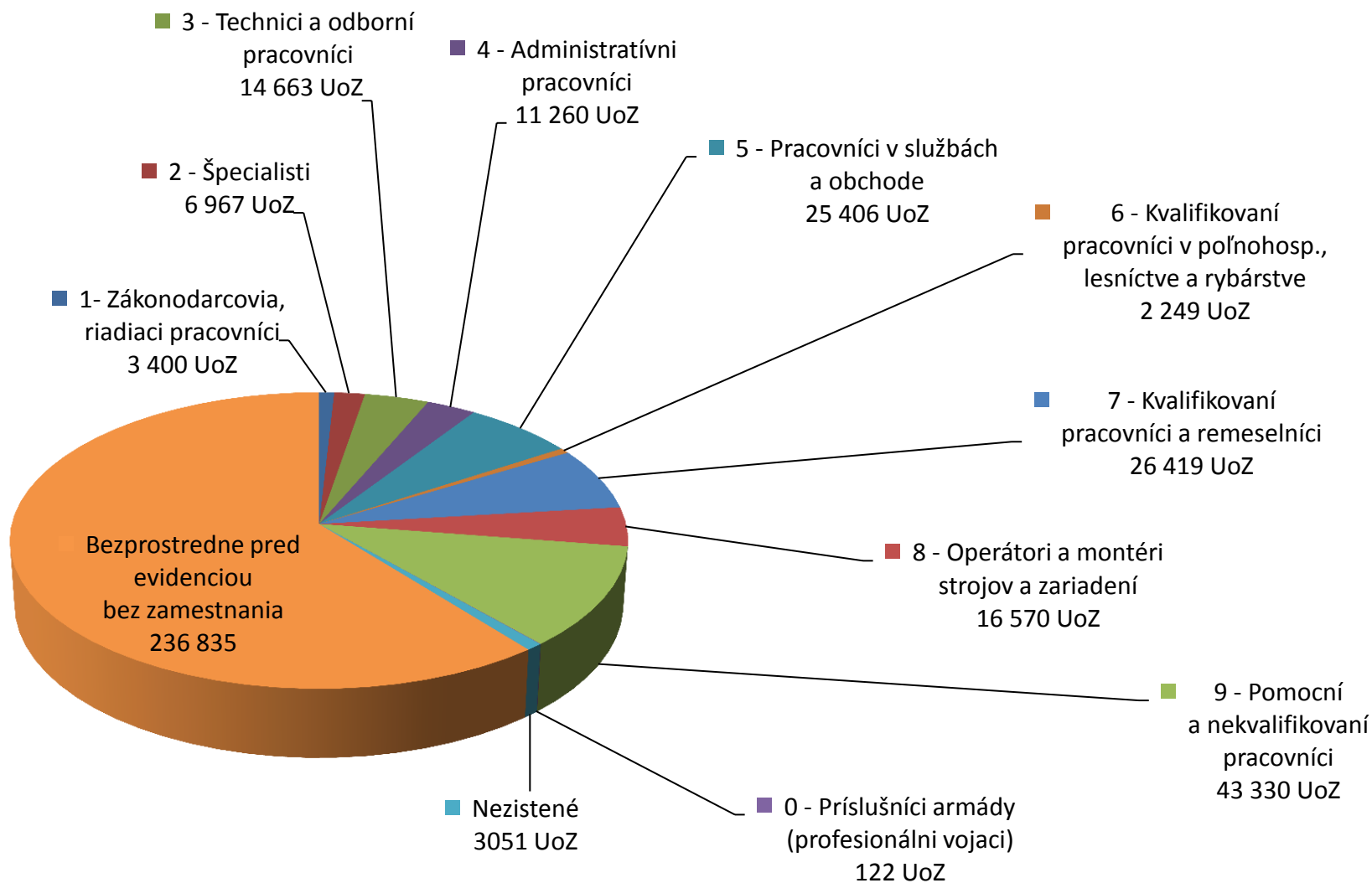
Zdroj: Ústredie práce,
sociálnych vecí a rodiny

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie v SR (stav ku koncu mesiaca apríl 2014) podľa profesie (SK ISCO-08) vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie

Hlavná trieda SK ISCO-08	Uchádzači o zamestnanie (UoZ)	
	Počet UoZ	Podiel UoZ
1- Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	3 400	0,87 %
2 - Špecialisti	6 967	1,79 %
3 - Technici a odborní pracovníci	14 663	3,76 %
4 - Administratívni pracovníci	11 260	2,89 %
5 - Pracovníci v službách a obchode	25 406	6,51 %
6 - Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	2 249	0,58 %
7 - Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	26 419	6,77 %
8 - Operátori a montéri strojov a zariadení	16 570	4,25 %
9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	43 330	11,10 %
0 Príslušníci armády (profesionálni vojaci)	122	0,03 %
Nezistené	3051	0,78 %
Bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania	236 835	60,68 %
Spolu	390 272	100,00 %

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie v SR (stav ku koncu mesiaca apríl 2014) podľa profesie (SK ISCO-08) vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie

Voľné pracovné miesta podľa ekonomickej činnosti v SR za 1. štvrtrok 2014 vrátane údajov za podnikateľov

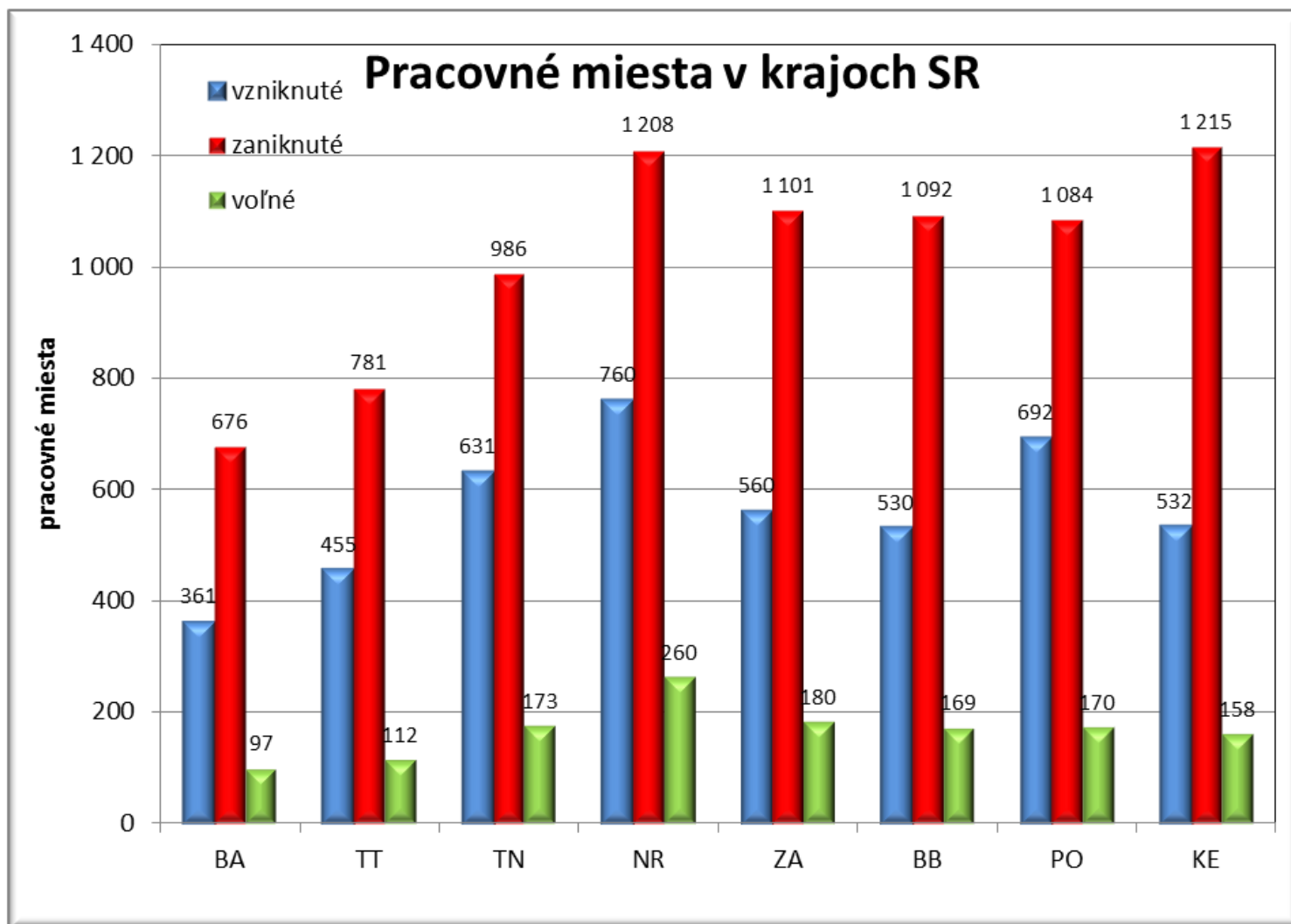
SK NACE Rev.2	Voľné pracovné miesta	
	priemerný počet v 1.Q.2014	indexy 1. Q 2014/1.Q 2013
SR spolu	16 231	105,4
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	98	91,6
Priemysel spolu	2 676	120,3
- Ťažba a dobývanie	18	46,2
- Priemyselná výroba	1 789	117,5
- Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	706	134
- Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady	163	120,7
Stavebníctvo	874	160,7
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motor. vozidiel	1 272	104,2
Doprava a skladovanie	1 070	106,5
Ubytovacie a stravovacie služby	422	156,3
Informácie a komunikácia	228	62,5
Finančné a poisťovacie činnosti	709	113,8
Činnosti v oblasti nehnuteľností	49	181,5
Odborné, vedecké, technické činnosti	967	394,7
Administratívne a podporné služby	288	96,0
Verejná správa a obrana; sociálne zabezpečenie	6 931	95,8
Vzdelávanie	117	92,9
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	344	38,3
Umenie, zábava, rekreácia	153	87,4
Ostatné činnosti	33	117,9

Počet podnikateľov (fyzických osôb) v jednotlivých krajoch SR za roky 2010 a 2013

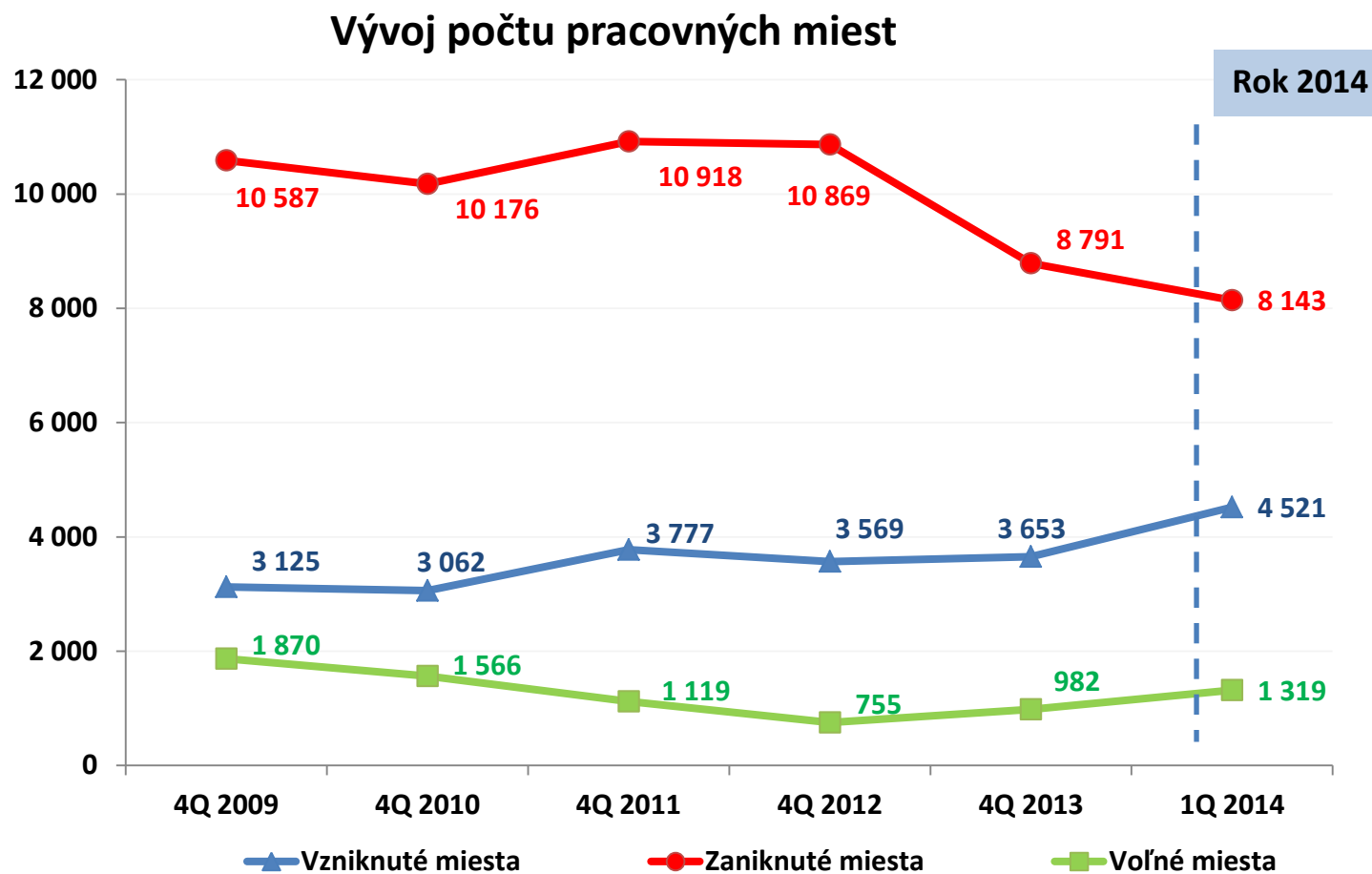
Kraj	Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)							
	<i>Živnostníci</i>		<i>Slobodné povolania</i>		<i>Samostatne hospodáriaci rolníci</i>		<i>Spolu</i>	
	2010	2013	2010	2013	2010	2013	2010	2013
BA	58 282	53 724	3 782	4 471	485	481	62 549	58 676
TT	42 004	37 338	1 593	1 932	896	866	44 493	40 136
TN	43 553	39 035	1 770	2 040	281	278	45 604	41 353
NR	47 759	43 873	2 333	2 687	1 545	1 388	51 637	47 948
ZA	56 079	53 810	1 852	2 240	1 008	1 011	58 939	57 061
BB	41 156	37 669	2 060	2 685	1 357	1 388	44 573	41 742
PO	56 443	51 625	2 355	2 723	1 010	1 105	59 808	55 453
KE	38 926	35 635	2 633	3 147	1 146	1 062	42 705	39 844
Spolu	384 202	352 709	18 378	21 925	7 728	7 579	410 308	382 213

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Počty pracovných miest u podnikateľov v krajoch SR v 1. štvrťroku 2014

Vývoj počtu voľných, vzniknutých a zaniknutých pracovných miest u podnikateľov v SR od 4. štvrťroku 2009 do 1. štvrťroku 2014

MEDZI DLHODOBO NAJDOPYTOVANEJŠIE ZAMESTNANIA U PODNIKATEĽOV V SR PATRIA NAJMÄ:

- Čašníci a someliéri,
- Kuchári (okrem šéfkuchárov),
- Vodiči nákladných automobilov a kamiónov,
- Obchodní zástupcovia,
- Predavači,
- Kozmetici a podobní pracovníci,
- Pánsky a dámsky krajčíri,
- Mechanici a opravári motorových vozidiel,
- Vodiči osobných motorových vozidiel, dodávok a taxíkov,
- Stolári – výrobcovia výrobkov z dreva,
- Šičky, vyšívачky a podobní pracovníci,
- Pomocní pracovníci na stavbách budov,
- Pomocníci v kuchyni,
- Odborní pracovníci v oblasti účtovníctva,
- Upratovačky.

**POTREBA PRIRODZENEJ REPRODUKcie PRACOVNÝCH SÍL NAHRADZOVANÍM STARŠÍCH ZAMESTNANCOV
MLADŠÍMI NA ZÁKLADE ÚČINNÉHO PREPOJENIA TRHU PRÁCE A SYSTÉMU VZDELÁVANIA**

Podiel a mzda zamestnancov starších ako 50 rokov veku v členení podľa hlavných tried klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08 v SR za rok 2013

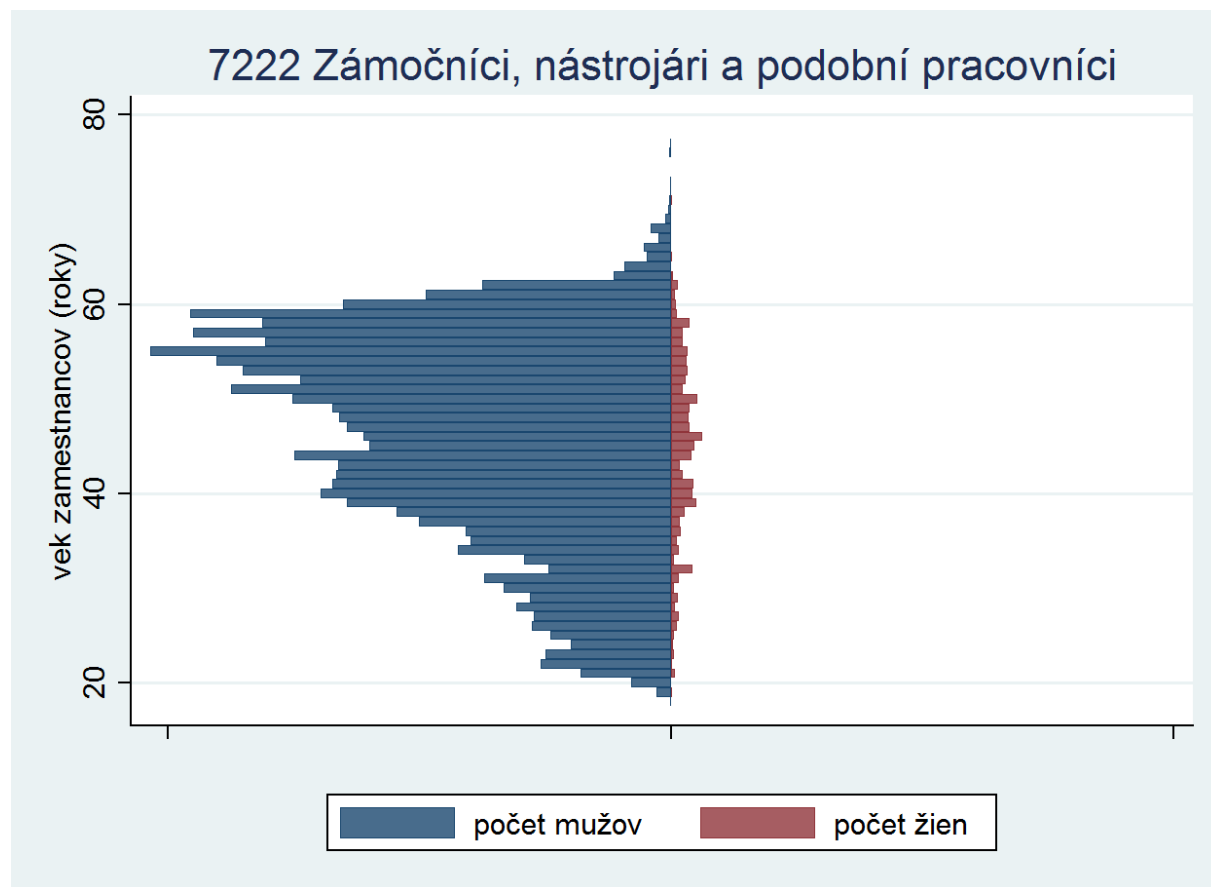
Hlavná trieda SK ISCO-08		Podiel zamestnancov vo veku 50 + (%)	Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnancov vo veku 50 + (EUR)
Kód	Názov		
1	Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci	45,00	1 835,81
2	Špecialisti	33,00	1 089,29
3	Technici a odborní pracovníci	31,60	969,77
4	Administratívni pracovníci	28,44	728,24
5	Pracovníci v službách a obchode	32,41	553,78
6	Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	45,61	649,30
7	Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	34,57	783,39
8	Operátori a montéri strojov a zariadení	30,65	747,93
9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	47,45	474,01

Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

POTREBA PRIRODZENEJ REPRODUKcie PRACOVNÝCH SÍL NAHRADZOVANÍM STARŠÍCH ZAMESTNANCOV MLADŠÍMI NA ZÁKLADE ÚČINNÉHO PREPOJENIA TRHU PRÁCE A SYSTÉMU VZDELÁVANIA

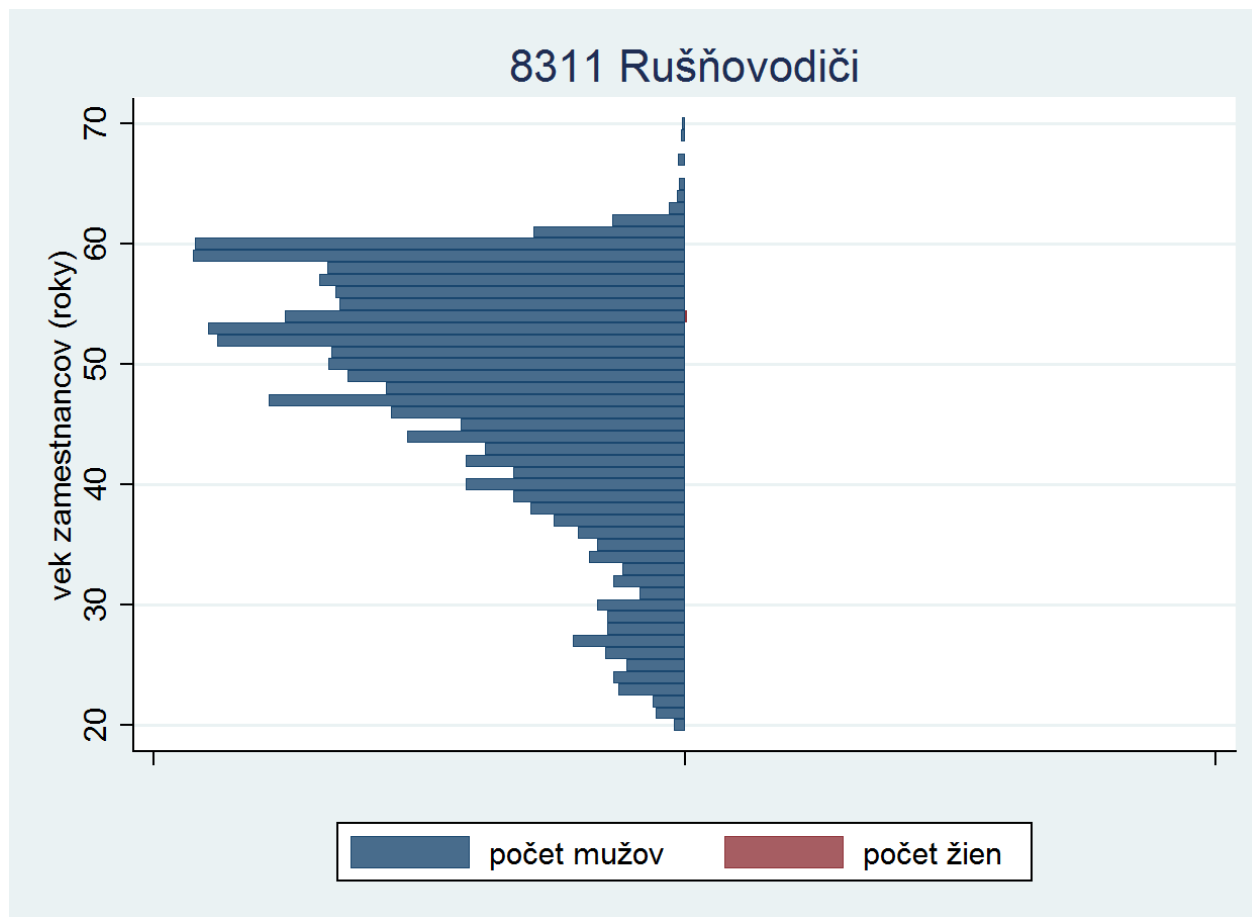
- **Podiel a význam obyvateľstva staršieho ako 50 rokov na trhu práce v SR má narastajúci trend.** Zamestnanci starší ako 50 rokov veku tvorili za rok 2013 cca 33,30 %-ný podiel na celkovom počte zamestnancov v hospodárstve SR, čo v porovnaní s rokom 2012 predstavuje nárast o cca 3,21 percentuálneho bodu.
- Potreba prirodzenej reprodukcie pracovných síl nahradzovaním starších zamestnancov mladšími prostredníctvom adekvátnej prípravy pre trh práce je zdôrazňovaná zamestnávateľskými organizáciami v SR pociťujúcimi rastúci priemerný vek odborne spôsobilých zamestnancov, a to predovšetkým v Poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove; Dodávke vody, čistení a odvoze odpadových vôd, odpadoch a službách odstraňovania odpadov; Stavebníctve; Doprave a skladovaní. Problematiku adekvátneho zabezpečenia ľudských zdrojov akcentuje výrazne **automobilový priemysel** s cieľom, aby nedostatok kvalifikovaných pracovných síl neohrozoval ďalší rozvoj tohto významného sektora ekonomiky SR.
- Na úrovni podrobnejšieho členenia zamestnaní podľa klasifikácie SK ISCO-08 majú vysoký význam pre rozvoj vedomostí a zručností obyvateľstva v súlade s potrebami prirodzenej obnovy ľudských zdrojov na trhu práce **špecializované výskumy vekovej štruktúry zamestnancov vykonávajúcich jednotlivé zamestnania (profesie)**. Z doteraz realizovaných kvalifikovaných odhadov a skonštruovaných vekových pyramíd vyplývajú dôležité **pilotné zistenia** identifikujúce očakávané disparity na trhu práce v budúcnosti.
- Napríklad v prípade **Zámočníkov, nástrojárov a podobných pracovníkov** je evidentná opodstatnená hrozba nedostatku kvalifikovaných zamestnancov vo významných pododvetviach priemyselnej výroby už v bezprostredne najbližších rokoch spôsobená odchodom do dôchodku dnešných zamestnancov vo veku 55 a viac rokov.

Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako Zámočníci, nástrojári a podobní pracovníci v SR za rok 2013

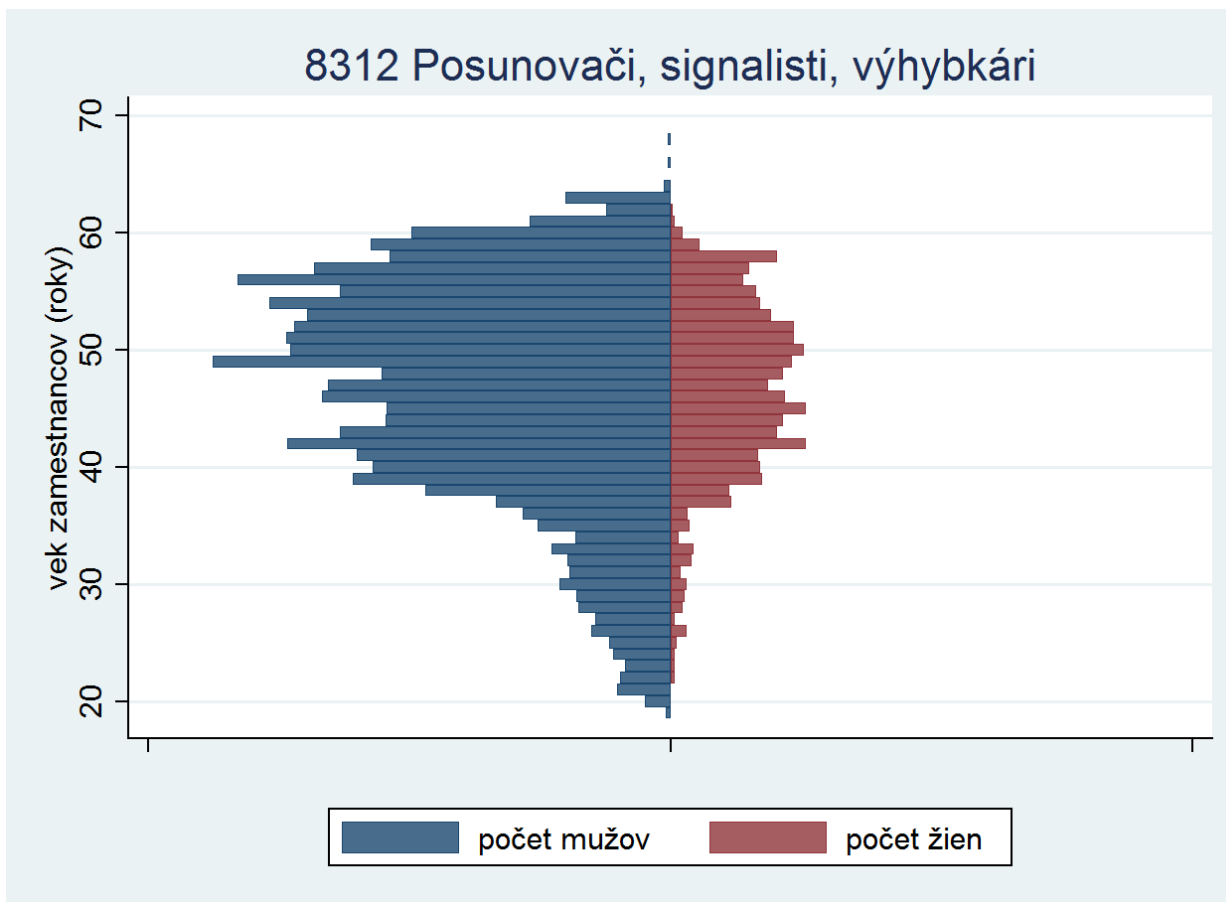
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako Rušňovodiči v SR za rok 2013

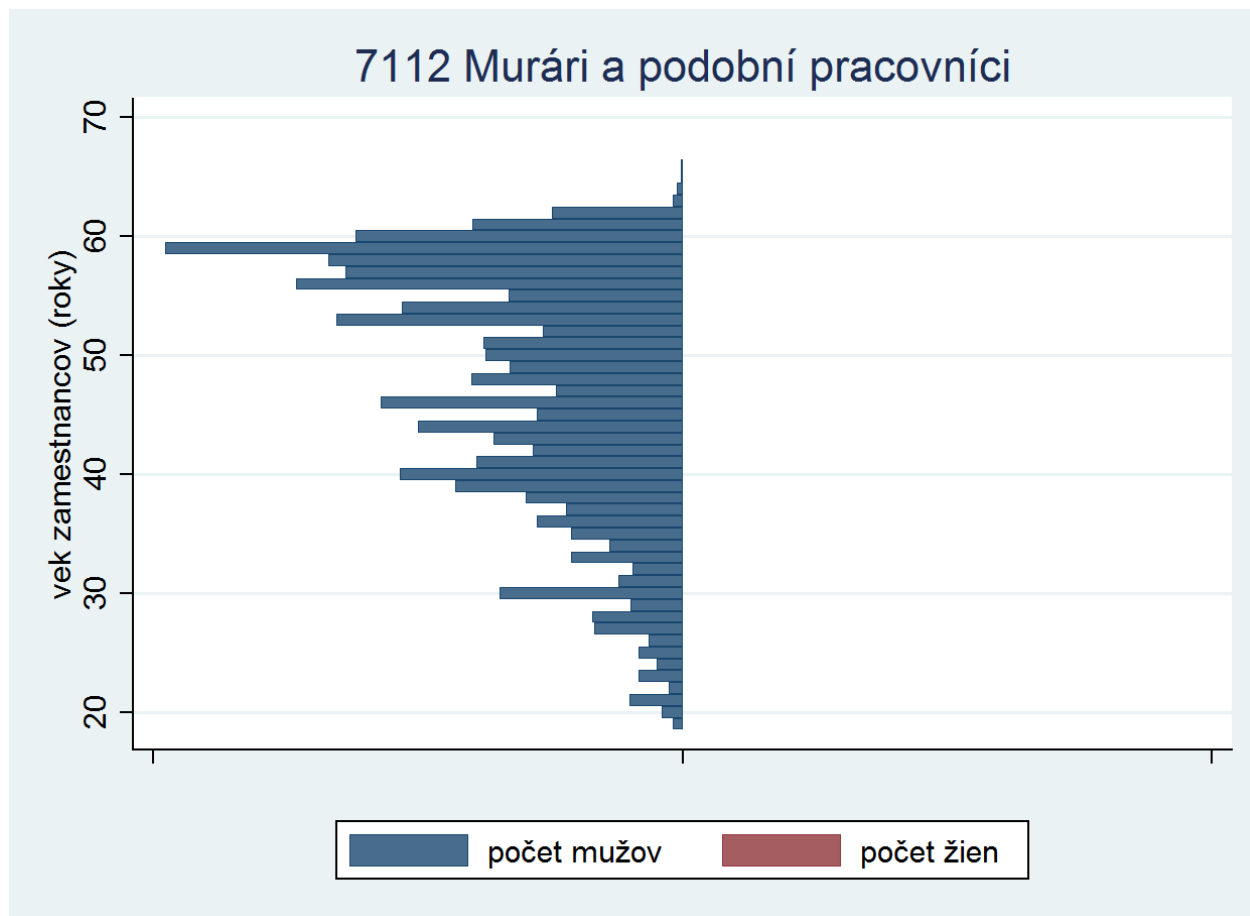
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

**Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako Posunovači, signalisti, výhybkári
v SR za rok 2013**

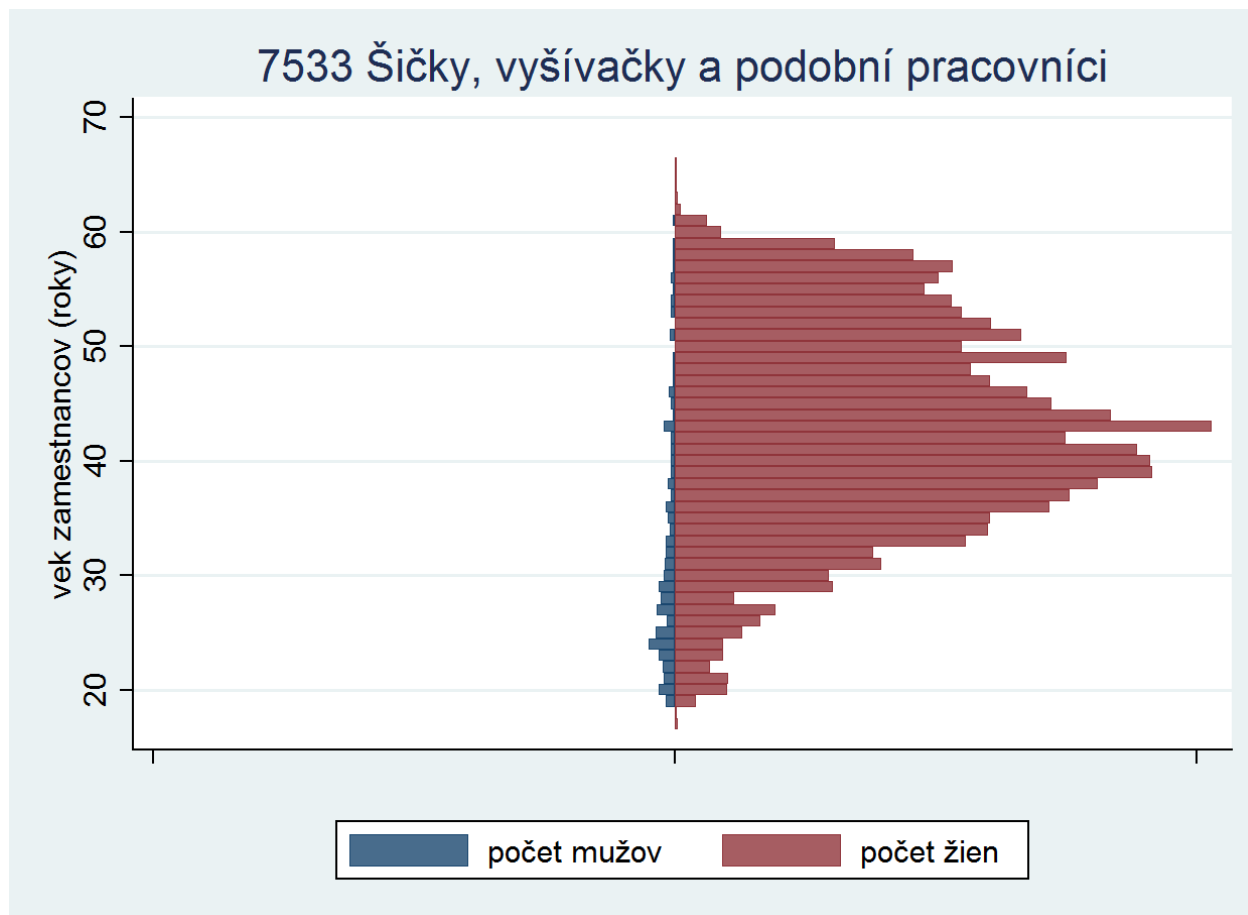
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

**Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako
Murári a podobní pracovníci v SR za rok 2013**

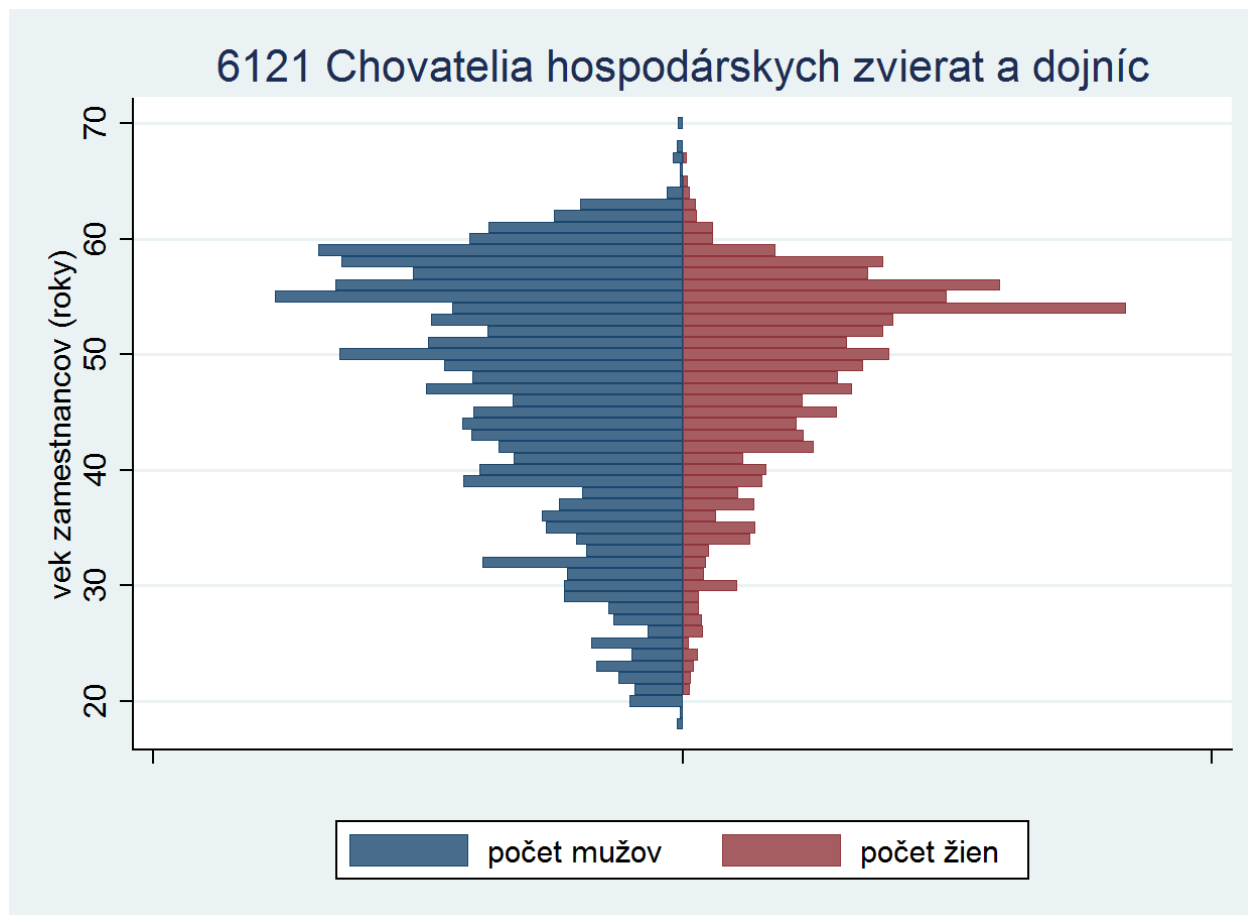
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

**Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako
Šičky, vyšivačky a podobní pracovníci v SR za rok 2013**

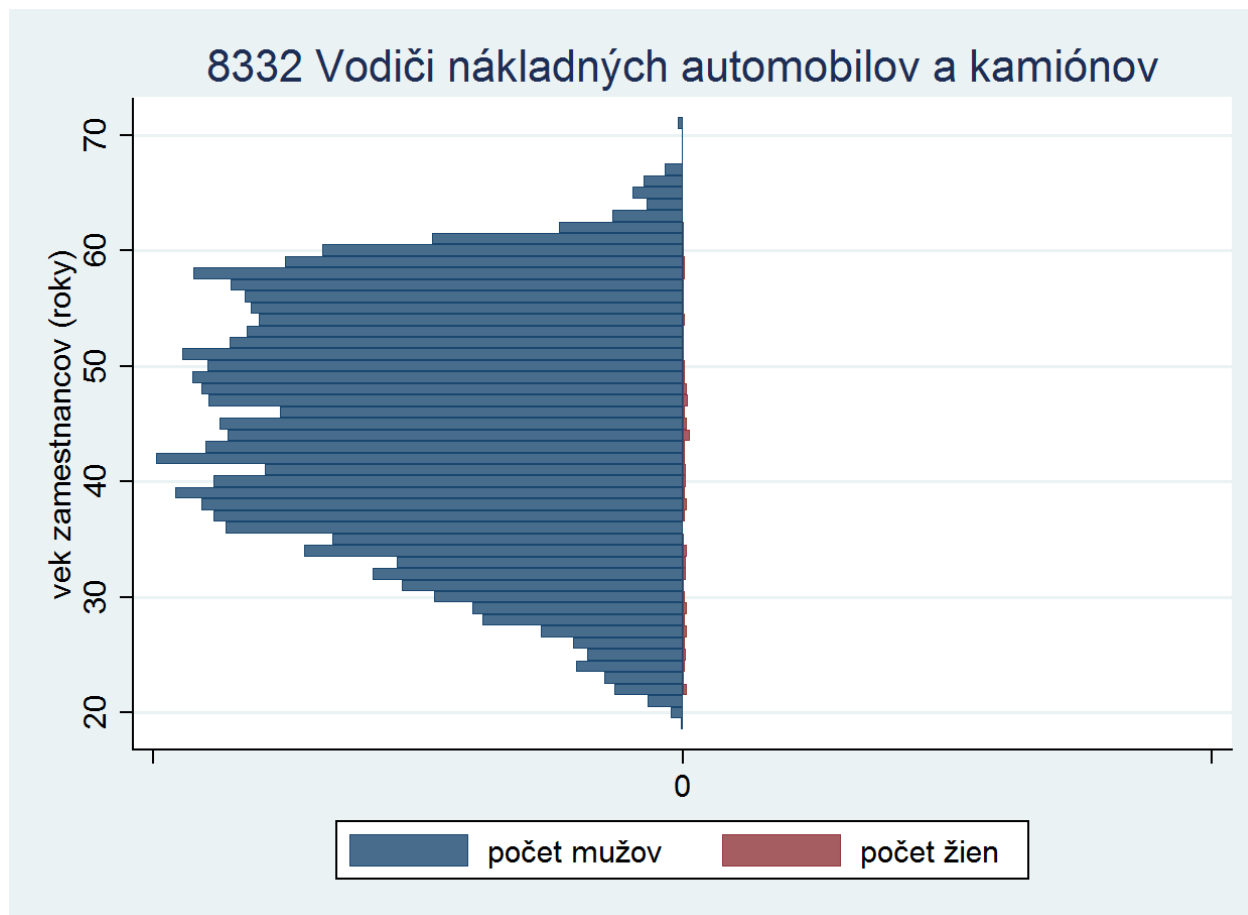
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

**Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako
Chovatelia hospodárskych zvierat a dojníc v SR za rok 2013**

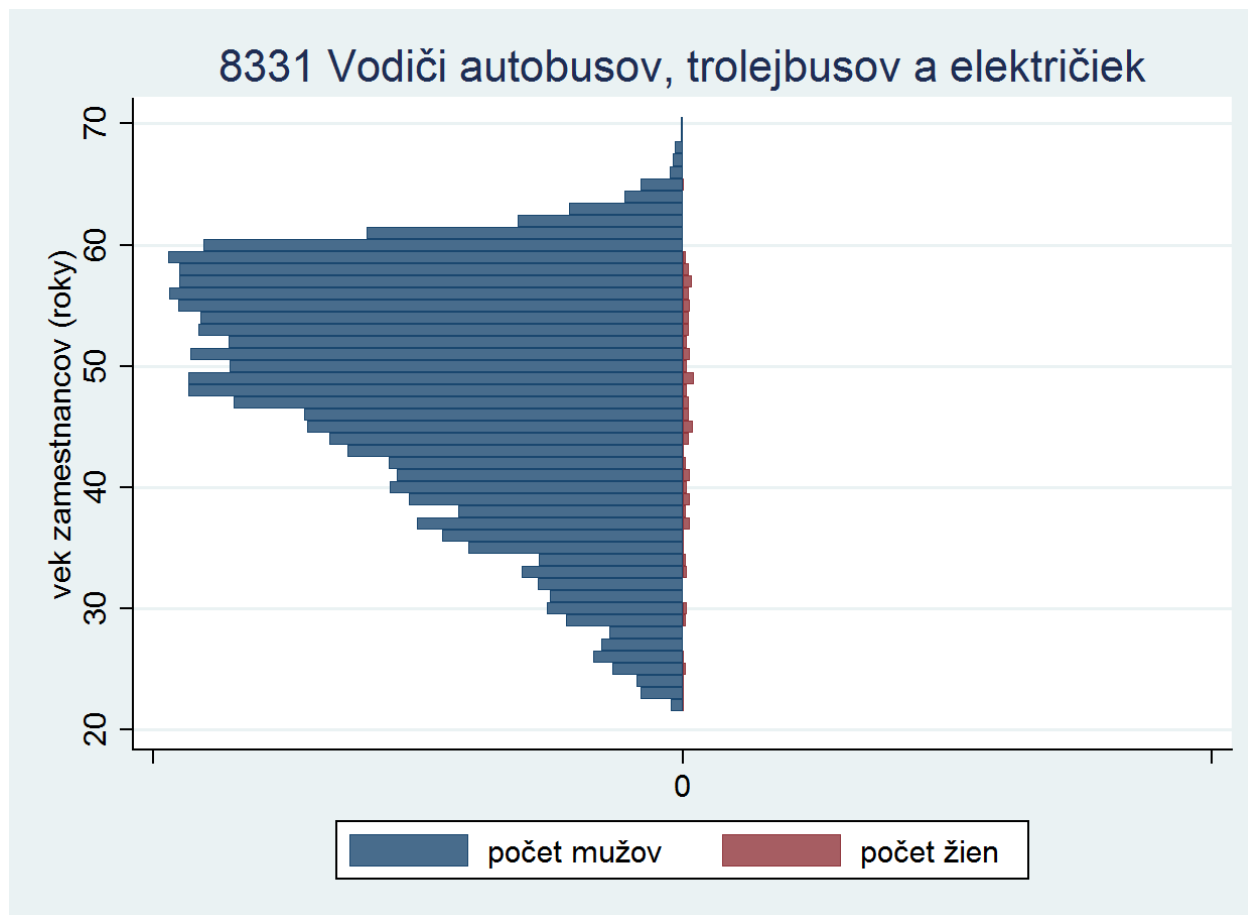
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

**Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako
Vodiči nákladných automobilov a kamiónov v SR za rok 2013**

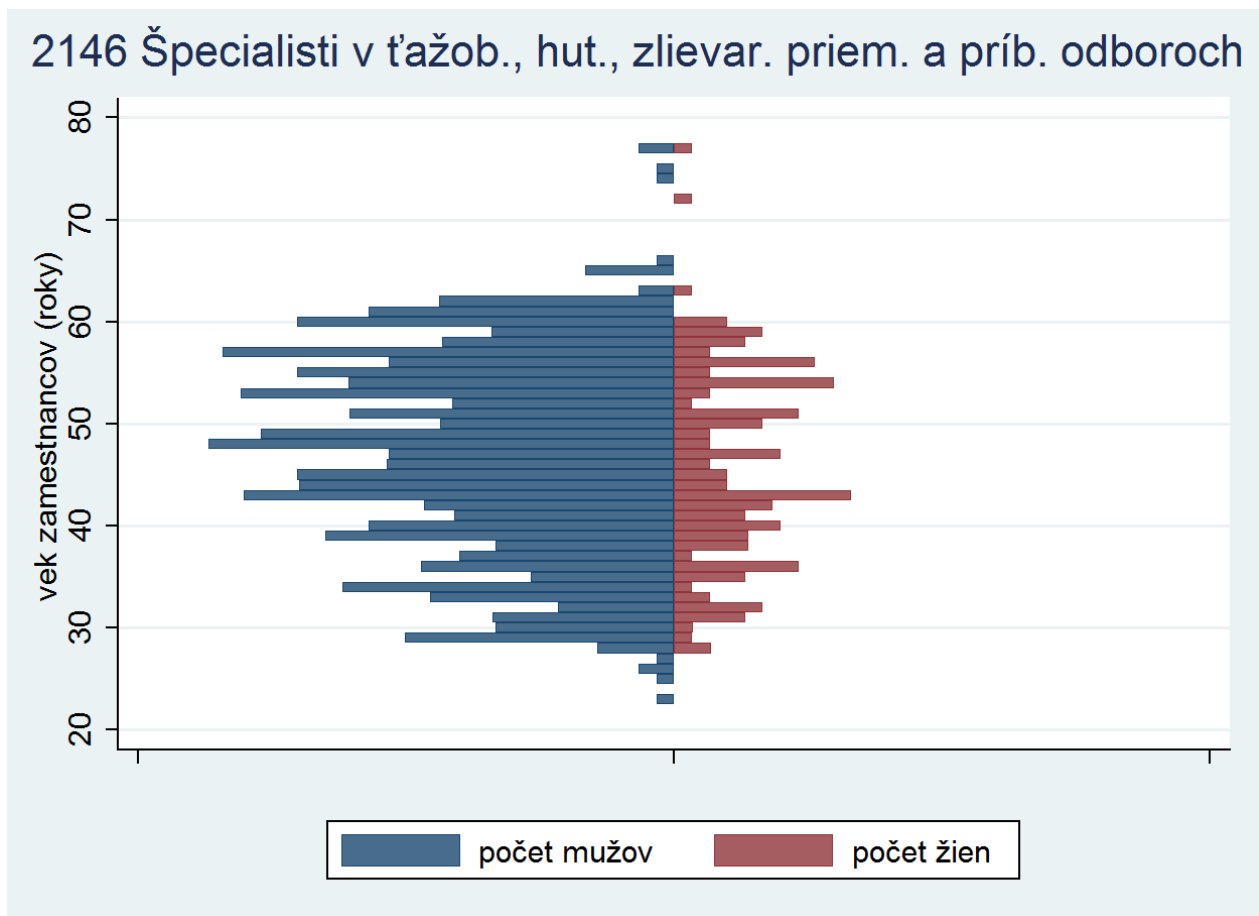
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

**Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako
Vodiči autobusov, trolejbusov a električiek v SR za rok 2013**

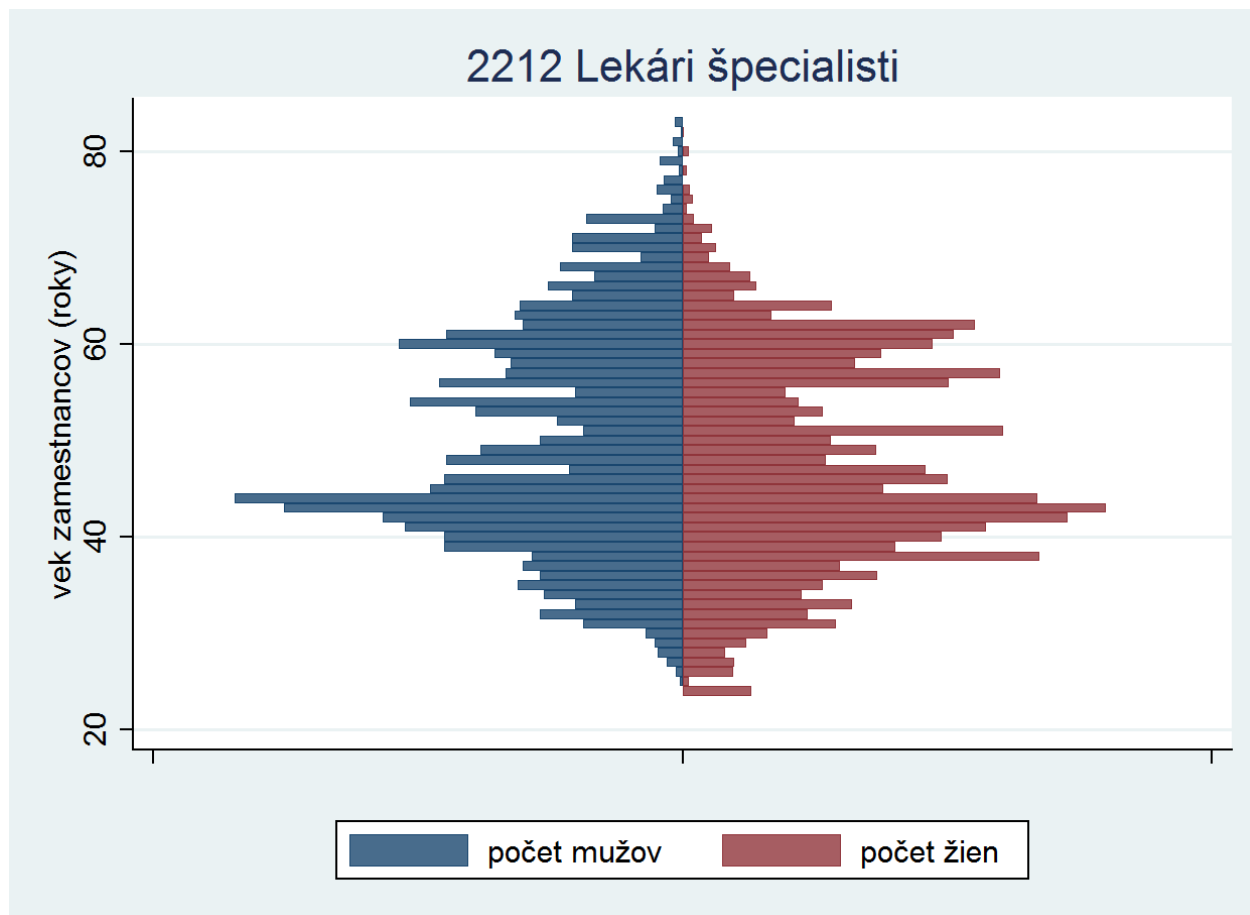
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako Špecialisti v ťažobnom, hutníckom, zlievarenskom priemysle a príbuzných odboroch v SR za rok 2013

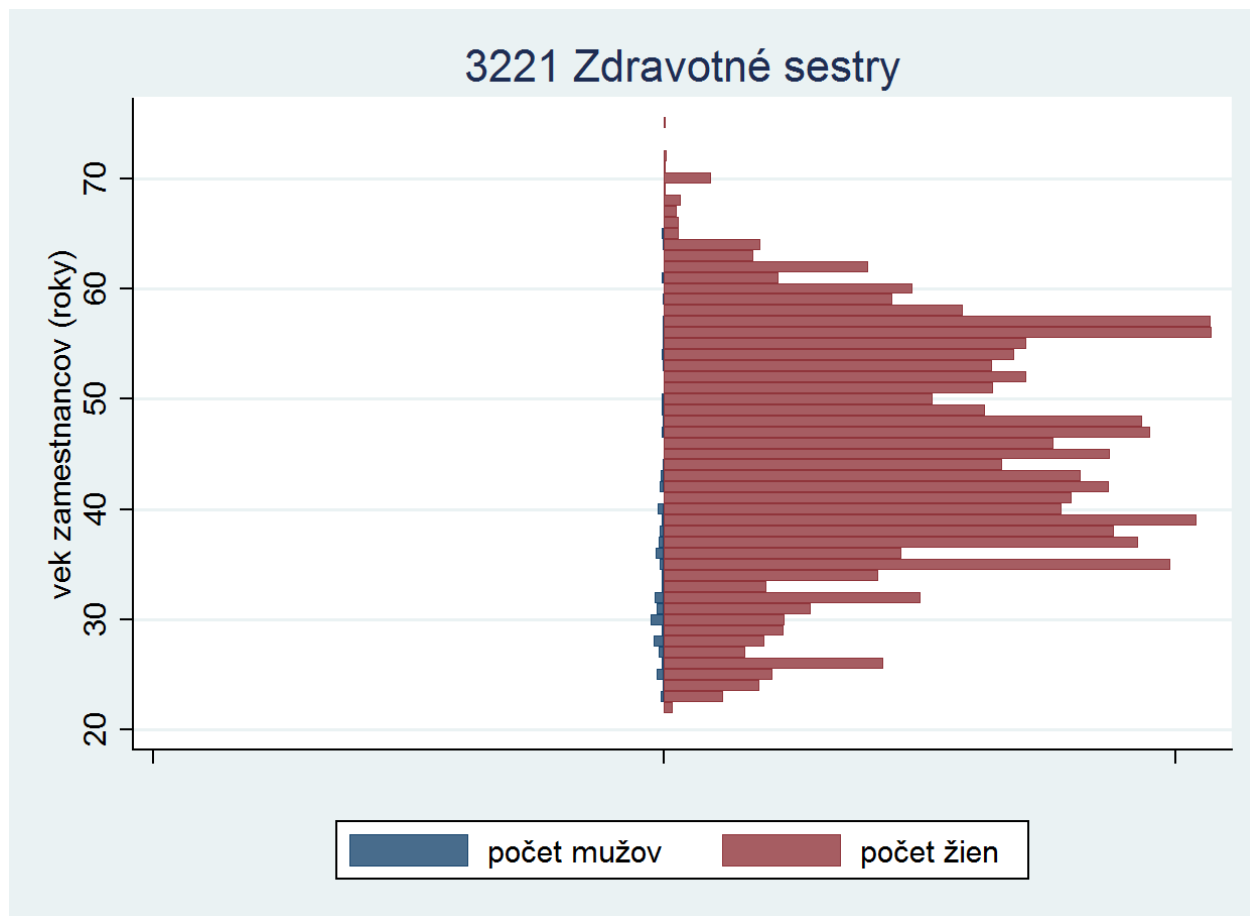
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

**Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako Lekári špecialisti
v SR za rok 2013**

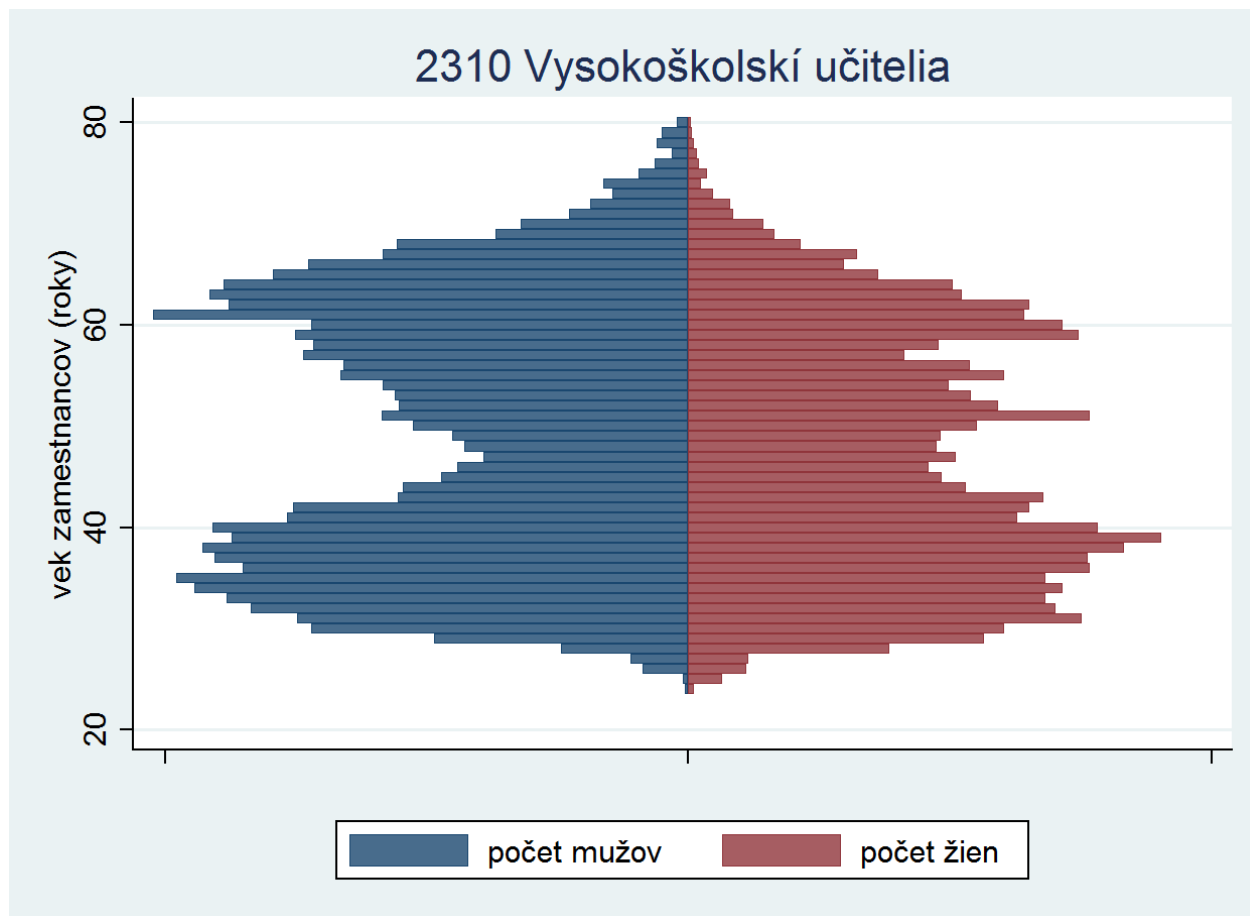
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

**Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako Zdravotné sestry
v SR za rok 2013**

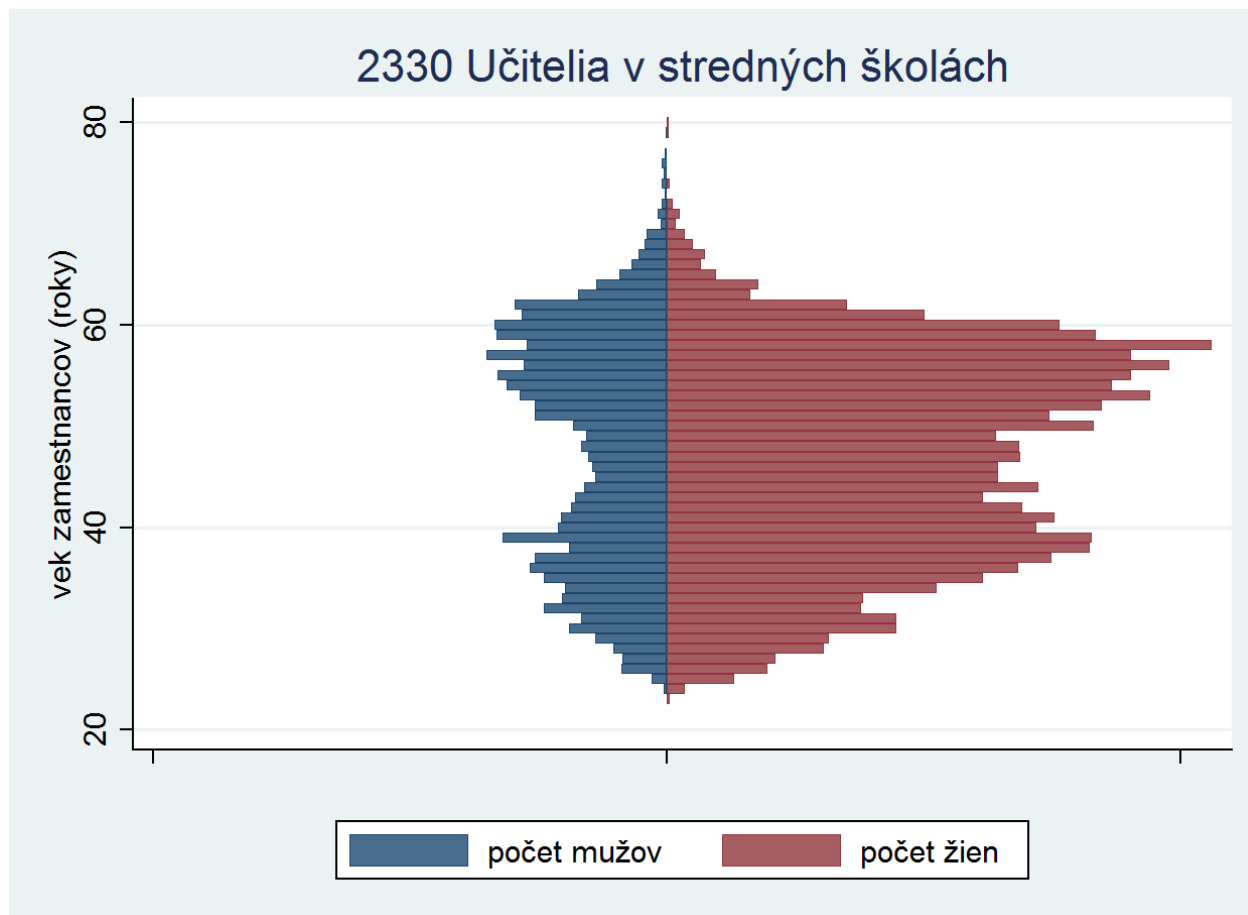
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako Vysokoškolskí učitelia v SR za rok 2013

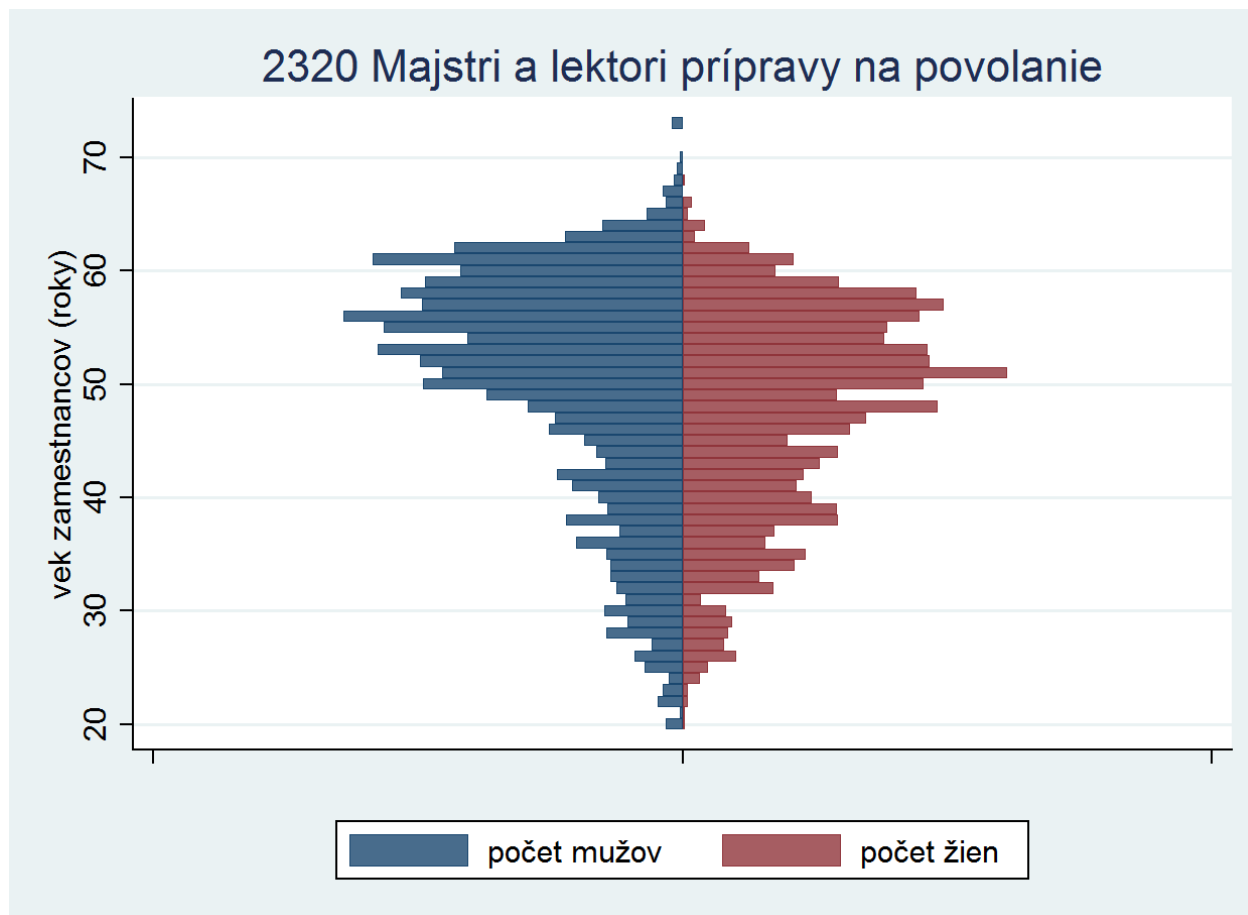
Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

**Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako Učitelia
v stredných školách v SR za rok 2013**

Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

Kvalifikovaný odhad vekovej pyramídy (stromu života) zamestnancov pracujúcich ako Majstri a lektori prípravy na povolanie v SR za rok 2013

Zdroj: Štvrťročný výkaz o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1-04

Kvalifikovaný odhad budúcich potrieb trhu práce podľa hlavných tried klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08

Zamestnanie podľa hlavnej triedy SK ISCO-08		Stav počtu zamestnancov				Dodatočná potreba zamestnancov			
		2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
		[osoby]	[osoby]	[osoby]	[osoby]	[osoby]	[osoby]	[osoby]	[osoby]
spolu		1 961 651	1 973 945	1 988 726	2 007 296	24 297	38 181	48 395	58 677
1	Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	122 842	124 413	124 527	125 339	2 231	4 098	3 043	4 096
2	Špecialisti	357 759	360 627	363 093	366 129	7 280	7 978	8 792	10 473
3	Technici a odborní pracovníci	332 620	333 728	337 688	341 167	8 256	4 849	8 979	9 560
4	Administratívni pracovníci	159 569	160 954	162 112	164 254	871	3 091	3 514	4 942
5	Pracovníci v službách a obchode	259 117	260 668	262 543	266 012	1 680	4 032	5 342	7 898
6	Kvalifikovaní prac. v poľnohospod., les. a ryb.	16 648	17 139	17 295	17 432	575	822	492	604
7	Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	223 297	223 795	226 885	228 927	1 236	3 838	7 386	7 125
8	Operátori a montéri strojov a zariadení	321 975	324 770	327 106	329 771	1 399	6 420	7 059	8 107
9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	167 822	167 852	167 477	168 265	770	3 053	3 787	5 872

Kvalifikovaný odhad zamestnaní s najvyššou potrebou zamestnancov do roku 2017

Predavači
Vodiči nákladných automobilov a kamiónov
Odborní pracovníci v oblasti účtovníctva
Učitelia v základných školách
Zámočníci, nástrojári a podobní pracovníci
Všeobecní administratívni pracovníci
Pracovníci v oblasti súkromnej bezpečnosti
Učitelia v stredných školách
Špecialisti v oblasti účtovníctva a finančnej kontroly
Kuchári (okrem šéfkuchárov)
Správcovia objektov
Pracovníci v sklade
Montážni pracovníci (operátori) v strojárскеj výrobe
Obchodní zástupcovia
Odborní administratívni asistenti
Nastavovači a obsluha kovoobrábacích strojov
Špecialisti v ošetrovatelstve
Učitelia v predškolských zariadeniach
Administratívni pracovníci v účtovníctve
Murári a podobní pracovníci
Vodiči autobusov, trolejbusov a električiek

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Počty žiakov v základných školách v SR k 15. 9. 2013

Typ podľa vlastníctva	Počet žiakov v ročníku				
	5.	6.	7.	8.	9.
Štátne	43 850	40 730	41 352	42 812	40 389
Súkromné	545	424	417	361	270
Cirkevné	2 710	2 205	2 317	2 364	2 200
Spolu	47 105	43 359	44 086	45 537	42 859

Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva

MODERNÝ EFEKTÍVNY NÁSTROJ REZORTU PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY NA TVORBU KOMPLEXNÝCH ANALÝZ A PROGNÓZ VÝVOJA NA TRHU PRÁCE

- **Rezort práce, sociálnych vecí a rodiny SR** realizuje kľúčovú úlohu Programového vyhlásenia vlády SR „**Vybudovať systém predvídania potrieb trhu práce a zručností tak, aby sa dosiahol čo najväčší súlad medzi dopytom po práci a ponukou práce**“. Tento významný, strategický, komplexný celospoločenský systém vytvorí nový národný projekt „**Prognózy vývoja na trhu práce v SR**“ a „**Prognózy vývoja na trhu práce v BSK**“ na základe zmlúv medzi **Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR** (ďalej len „MPSVR SR“) a **Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny** (ďalej len „Ústredie PSVR“) o nenávratnom finančnom príspevku zo dňa 29. apríla 2014 (číslo zmluvy: Z2711013003501 a číslo zmluvy: Z2713013003601).
- Koordináciu národného projektu zabezpečuje **Ústredie PSVR** v súlade so **Zákonom č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov** (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“). Ústredie PSVR má na základe zákona o službách zamestnanosti povinnosť vypracúvať analýzy a prognózy vývoja na trhu práce a zverejňovať ich na svojom webovom sídle.
- Na úrovni podrobnejšieho členenia zamestnaní podľa klasifikácie SK ISCO-08 majú vysoký význam pre rozvoj vedomostí a zručností obyvateľstva v súlade s potrebami prirodzenej obnovy ľudských zdrojov na trhu práce **špecializované výskumy vekovej štruktúry zamestnancov vykonávajúcich jednotlivé zamestnania (profesie)**. Z doteraz realizovaných kvalifikovaných odhadov a skonštruovaných vekových pyramíd vyplývajú dôležité **pilotné zistenia** identifikujúce očakávané disparity na trhu práce v budúcnosti.
- Národný projekt „**Prognózy vývoja na trhu práce v SR**“ a „**Prognózy vývoja na trhu práce v BSK**“ bude v komplexnom rozsahu vychádzať z priorít Programového vyhlásenia vlády SR, zo strategických zámerov, koncepcií, **krátkodobých a strednodobých stratégií rozvoja jednotlivých odvetví** národného hospodárstva a rešpektovať **Národný plán implementácie Záruky pre mladých ľudí v SR** zo dňa 5. februára 2014.

MODERNÝ EFEKTÍVNY NÁSTROJ REZORTU PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY NA TVORBU KOMPLEXNÝCH ANALÝZ A PROGNÓZ VÝVOJA NA TRHU PRÁCE

- **Rezort práce, sociálnych vecí a rodiny SR** realizuje kľúčovú úlohu Programového vyhlásenia vlády SR „**Vybudovať systém predvídania potrieb trhu práce a zručností tak, aby sa dosiahol čo najväčší súlad medzi dopytom po práci a ponukou práce**“. Tento významný, strategický, komplexný celospoločenský systém vytvorí nový národný projekt „**Prognózy vývoja na trhu práce v SR**“ a „**Prognózy vývoja na trhu práce v BSK**“ na základe zmlúv medzi **Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR** (ďalej len „MPSVR SR“) a **Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny** (ďalej len „Ústredie PSVR“) o nenávratnom finančnom príspevku zo dňa 29. apríla 2014 (číslo zmluvy: Z2711013003501 a číslo zmluvy: Z2713013003601).
- Koordináciu národného projektu zabezpečuje **Ústredie PSVR** v súlade so **Zákom č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov** (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“). Ústredie PSVR má na základe zákona o službách zamestnanosti povinnosť vypracúvať analýzy a prognózy vývoja na trhu práce a zverejňovať ich na svojom webovom sídle.
- Na úrovni podrobnejšieho členenia zamestnaní podľa klasifikácie SK ISCO-08 majú vysoký význam pre rozvoj vedomostí a zručností obyvateľstva v súlade s potrebami prirodzenej obnovy ľudských zdrojov na trhu práce **špecializované výskumy vekovej štruktúry zamestnancov vykonávajúcich jednotlivé zamestnania (profesie)**. Z doteraz realizovaných kvalifikovaných odhadov a skonštruovaných vekových pyramíd vyplývajú dôležité **pilotné zistenia** identifikujúce očakávané disparity na trhu práce v budúcnosti.
- Národný projekt „**Prognózy vývoja na trhu práce v SR**“ a „**Prognózy vývoja na trhu práce v BSK**“ bude v komplexnom rozsahu vychádzať z priorít Programového vyhlásenia vlády SR, zo strategických zámerov, koncepcií, **krátkodobých a strednodobých stratégií rozvoja jednotlivých odvetví** národného hospodárstva a rešpektovať **Národný plán implementácie Záruky pre mladých ľudí v SR** zo dňa 5. februára 2014.

MODERNÝ EFEKTÍVNY NÁSTROJ REZORTU PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY NA TVORBU KOMPLEXNÝCH ANALÝZ A PROGNÓZ VÝVOJA NA TRHU PRÁCE

- **Cieľom projektu je poskytovanie informácií o štruktúre voľných pracovných miest a vypracovávanie a aktualizovanie prognóz ponuky zručností a potrieb trhu práce. K špecifickým cieľom projektu patria:**
 - ✓ Kontinuálne a **systematické** poskytovanie informácií o štruktúre voľných pracovných miest a pracovných príležitostiach na úrovni **zamestnaní**,
 - ✓ Skvalitnenie predvídania potrieb v oblasti požadovaných zručností pracovnej sily,
 - ✓ Riešenie nezamestnanosti **mladých ľudí odstraňovaním nesúladu** medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami na trhu práce,
 - ✓ Zabezpečenie **systematického** vypracovávaní analýz.
- **Medzi jednotlivými aktivitami projektu sú také významné prvky ako:**
 - ✓ Komplexná analýza demografických štruktúr a vývojových trendov pracovných síl,
 - ✓ Retrospektívne analýzy trendov v oblasti zamestnanosti v národnom hospodárstve,
 - ✓ Analýzy a kvalitatívne prieskumy ponuky a dopytu po práci na trhu práce,
 - ✓ Komplexná analýza uplatniteľnosti absolventov na trhu práce,
 - ✓ Metodika sústavy ekonometrických modelov pre prognózy vývoja na trhu práce,
 - ✓ Prognózy očakávaných budúcich potrieb zamestnancov v horizonte 1 roka a 5 rokov,
 - ✓ Návrh odporúčaní vyplývajúcich z prognózy vývoja na trhu práce.
- Podrobná štruktúrna analýza a následná prognóza skupín zamestnaní spolu s ich predpokladanými **početnosťami zamestnancov** umožní kvantifikovať budúce nároky zamestnávateľov na adekvátnu náhradu zamestnancov odchádzajúcich z trhu práce a taktiež potenciálne **nedostatkové profesijné oblasti**.

MODERNÝ EFEKTÍVNY NÁSTROJ REZORTU PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY NA TVORBU KOMPLEXNÝCH ANALÝZ A PROGNÓZ VÝVOJA NA TRHU PRÁCE

- Prognózy vývoja na trhu práce v SR Ústredia PSVR predstavujú nosný prognostický výstup o budúcom vývoji požiadaviek na ľudské zdroje v SR. Z prognóz vývoja na trhu práce je možné odvodzovať poznatky nevyhnutné k usmerňovaniu vývoja v školstve, zdravotníctve a sociálnej starostlivosti, doprave, stavebníctve a ďalších rezortoch.
- Prognózy vývoja na trhu práce v SR **budú mať komplexný charakter**, zabezpečia **funkciu celkového zrkadla trhu práce** v rozsiahlych súvislostiach vývoja výroby, odbytu, exportu, investícií, produktivity a ekonomickej aktivity obyvateľstva. Na základe prognóz ponuky a dopytu na trhu práce podľa konkrétnych zamestnaní (profesií), ako aj na základe analýzy uplatnenia absolventov všetkých typov a druhov vysokých aj stredných škôl, bude možné určiť potenciálne príčiny zvyšovania počtu nezamestnaných osôb podľa jednotlivých zamestnaní (profesií) v prognózovanom období 1, resp. 5 rokov, a taktiež aj **nedostatkové zamestnania (profesie)** na trhu práce. Súčasťou výstupu bude aj súbor odporúčaní vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce.
- Národný projekt „Prognózy vývoja na trhu práce v SR“ a „Prognózy vývoja na trhu práce v BSK“ bude v komplexnom rozsahu vychádzať z priorít Programového vyhlásenia vlády SR, zo strategických zámerov, koncepcií, **krátkodobých a strednodobých stratégií rozvoja jednotlivých odvetví** národného hospodárstva a rešpektovať **Národný plán implementácie Záruky pre mladých ľudí v SR** zo dňa 5. februára 2014.

MODERNÝ EFEKTÍVNY NÁSTROJ REZORTU PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY NA TVORBU KOMPLEXNÝCH ANALÝZ A PROGNÓZ VÝVOJA NA TRHU PRÁCE

- „Prognózy vývoja na trhu práce v SR“ a „Prognózy vývoja na trhu práce v BSK“ budú realizované na základe veľmi dobre odštartovanej spolupráce a súčinnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstva hospodárstva SR a sociálnych partnerov pri riešení významných projektov ako **Rozvoj stredného odborného vzdelávania, Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami, Ďalšie vzdelávanie a poradenstvo pre dospelých ako nástroj lepšej uplatniteľnosti na trhu práce, Národná stratégia zamestnanosti, Národná sústava povolání, Národná sústava kvalifikácií, Vysoké školy ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti a pod.**
- Prognózy vývoja na trhu práce sú optimálnym zdrojom informácií pre rezort práce, sociálnych vecí a rodiny na riešenie a **predchádzanie štruktúrnej nezamestnanosti a znižovanie počtu nezamestnaných osôb s využitím odborných poradenských služieb, vzdelávania a odbornej prípravy pre trh práce a ďalších nástrojov aktívnej politiky trhu práce.**
- V záujme rozvoja celej slovenskej spoločnosti je dbať o racionálne využitie ľudských zdrojov podľa požadovaných proporcií ekonomiky a **odstrániť súčasný neusmernný, živelný vývoj v príprave pre trh práce.** Vzdelávanie a odborná príprava, ktoré nezodpovedajú potrebám a požiadavkám trhu práce, predstavujú **veľké straty a neprípustné plytvanie finančných prostriedkov štátneho rozpočtu.** Príprava pre trh práce musí vychádzať z očakávaných požiadaviek trhu práce v budúcnosti. Bez adekvátne pripravenej pracovnej sily nebude možné navrhovať a vyvíjať čoraz rozmanitejšie varianty výrobkov a služieb, obsluhovať moderné výrobné zariadenia a zabezpečovať údržbu stále zložitejších technologických systémov tak, ako si to vyžadujú neustále **štruktúrne zmeny** v národnom hospodárstve.